

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 25ης Ιουλίου 2000 *

Στην υπόθεση C-377/98 R,

Βασίλειο των Κάτω Χωρών, εκπροσωπούμενο από τον M. A. Fierstra, προϊστάμενο του τμήματος ευρωπαϊκού δικαίου στο Υπουργείο Εξωτερικών, Bezuïdenhoutseweg, 67, Χάγη,

αιτούν,

υποστηριζόμενο από την

Ιταλική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από τον καθηγητή U. Leanza, προϊστάμενο της υπηρεσίας διπλωματικών διαφορών του Υπουργείου Εξωτερικών, επικουρούμενο από τον D. Del Gaizo, avvocato dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία της Ιταλίας, 5, rue Marie-Adélaïde,

παρεμβαίνουσα,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

κατά

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσωπούμενου από τον J. Schoo, διευθυντή της Νομικής Υπηρεσίας, και την E. Vandenbosch, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο τη Γενική Γραμματεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Kirchberg,

και

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπούμενου από τον R. Gosalbo Bono, διευθυντή της Νομικής Υπηρεσίας, και τον G. Houttuin και την A. Lo Monaco, νομικούς συμβούλους, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον E. Uhlmann, γενικό διευθυντή της διευθύνσεως νομικών υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, 100, boulevard Konrad Adenauer,

καθόν,

υποστηριζόμενων από την

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον T. van Rijn και την K. Banks, νομικούς συμβούλους, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον C. Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

παρεμβαίνουσα,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αναστολής εκτελέσεως της οδηγίας 98/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 1998, για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων (ΕΕ L 213, σ. 13), ή λήψεως άλλων προσωρινών μέτρων,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

- 1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 19 Οκτωβρίου 1998, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών ζήτησε, δυνάμει του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΚ (γυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 230 ΕΚ), την ακύρωση της οδηγίας 98/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 1998, για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων (ΕΕ L 213, σ. 13, στο εξής: οδηγία).

- 2 Με χωριστό δικόγραφο, που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 6 Ιουλίου 2000, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών ζήτησε, δυνάμει των άρθρων 242 ΕΚ και 243 ΕΚ, κυρίως, να ανασταλεί η εκτέλεση της οδηγίας έως ότου το Δικαστήριο αποφανθεί επί της ουσίας της υποθέσεως ή, επικουρικώς, να ληφθεί οποιοδήποτε άλλο προσωρινό μέτρο κριθεί εύλογο και ενδεδειγμένο.

- 3 Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών ζήτησε επίσης, δυνάμει του άρθρου 84, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, να ανασταλεί η εφαρμογή της οδηγίας πριν υποβάλουν τα καθόν τις παρατηρήσεις τους.

- 4 Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο υπέβαλαν τις γραπτές παρατηρήσεις τους επί της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων στις 17 Ιουλίου 2000.

- 5 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 12 Ιουλίου 2000, η Επιτροπή ζήτησε να παρέμβει στην παρούσα διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων υπέρ των καθών. Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 18 Ιουλίου 2000, η Ιταλική Δημοκρατία ζήτησε να παρέμβει υπέρ του αιτούντος.

- 6 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 37, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου και του άρθρου 93, παράγραφοι 1 και 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, οι αιτήσεις παρεμβάσεως στη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να γίνουν δεκτές.

- 7 Οι διάδικοι ανέπτυξαν τις προφορικές παρατηρήσεις τους στις 18 Ιουλίου 2000.

Επιχειρήματα των διαδίκων

*Επί του *fumus boni juris**

- 8 Δεδομένου ότι οι διάδικοι κλήθηκαν, στο πλαίσιο της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων, να εσιτιάσουν την προσοχή τους στα ζητήματα του επείγοντος της αιτήσεως και της σταθμίσεως των εμπλεκόμενων συμφερόντων, τα επιχειρήματα που εκτίθενται κατωτέρω αντλούνται, καθόσον είναι αναγκαίο, από τα έγγραφα που αντηλάγησαν στο πλαίσιο της έγγραφης διαδικασίας όσον αφορά την προσφυγή ακυρώσεως της οδηγίας που άσκησε το Βασίλειο των Κάτω Χωρών.

- 9 Το αιτούν αναφέρει ότι ο βασικός λόγος για τον οποίο βάλλει κατά της οδηγίας είναι ότι η οδηγία αυτή καθιστά δυνατή τη χορήγηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για ζώ-

ντες οργανισμούς, γεγονός που αντιβαίνει προς τις θεμελιώδεις ηθικές επιλογές του Βασιλείου των Κάτω Χωρών. Το αιτούν υπενθυμίζει τους έξι λόγους στους οποίους στηρίζεται η προσφυγή ακυρώσεως της οδηγίας την οποία έχει ασκήσει.

10 Ο πρώτος λόγος στηρίζεται στην εσφαλμένη επιλογή της νομικής βάσεως για την έκδοση της οδηγίας. Στην πέμπτη, έκτη, έβδομη, όγδοη και ένατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας η προσφυγή στο άρθρο 100 Α της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρο 95 ΕΚ) δικαιολογείται βάσει των διαφορών μεταξύ των νομοθεσιών των κρατών μελών στον τομέα της προστασίας των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων, οι οποίες μπορούν να αυξηθούν σε βάρος της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, και βάσει της ελλείψεως ανάγκης θεσπίσεως ειδικού δικαίου που να υποκαθιστά το εθνικό δίκαιο για την ευρεσιτεχνία, πλην όμως επισημαίνεται ότι το δίκαιο αυτό θα πρέπει να εναρμονιστεί, δεδομένου ότι ορισμένες έννοιες των εθνικών νομοθεσιών που βασίζονται σε διεθνείς συμβάσεις έχουν προκαλέσει αβεβαιότητα. Το αιτούν υποστηρίζει, κατ' αρχάς, ότι με τις αιτιολογικές σκέψεις της προτάσεως οδηγίας δεν διαπιστώθηκε, στην πραγματικότητα, καμία διαφορά μεταξύ των νομοθεσιών των κρατών μελών, ακολούθως, ότι η κοινοτική εναρμόνιση δεν συνιστά ενδεδειγμένο μέσο για την άρση της αβεβαιότητας που δημιουργείται από διεθνείς συμβάσεις, όπως είναι η Σύμβαση περί χορηγήσεως ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που υπογράφηκε στο Μόναχο στις 5 Οκτωβρίου 1973 (στο εξής: Σύμβαση του Μονάχου), και, τέλος, ότι η οδηγία όχι μόνο δεν αποτελεί απλή εναρμόνιση των εθνικών καθεστώτων, αλλά, πολλών μάλλον, δημιουργεί ένα ειδικό δίκαιο για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας κοινοτικής προελεύσεως, του οποίου ο ειδικός χαρακτήρας ανάγεται τόσο στις πηγές στις οποίες παραπέμπει όσο και στην έκταση της προστασίας που καθιερώνει.

11 Τα καθόν υποστηρίζουν ότι το άρθρο 100 Α της Συνθήκης συνιστά κατάλληλη νομική βάση, αφ' ης στιγμής υφίσταται, στις έννομες τάξεις των κρατών μελών, κίνδυνος αναγόμενος στις διαφορές που μπορούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό. Οι εθνικές διαφορές στον τομέα της δυνατότητας κατοχυρώσεως με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας συνιστούν αναπόφευκτα εμπόδιο στο ενδοκοινοτικό εμπόριο. Εξάλλου, μπορούν αντικειμενικά να διαπιστωθούν ορισμένες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Επιπλέον, μια εναρμόνιση εντός της εσωτερικής αγοράς δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω της αναθεωρήσεως της Συμβάσεως του Μονάχου, στην οποία η Κοινότητα δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος. Τέλος, η οδηγία, καθόσον περιορίζεται να προβλέπει ρητά τη δυνατότητα κατοχυρώσεως των βιοτεχνολογικών προϊόντων και των βιοτεχνολογικών μεθόδων με διπλώματα ευρεσιτεχνίας καθώς και τις εξαιρέσεις από τη δυνατότητα αυτή, δεν θίγει τις θεμελιώδεις προϋποθέσεις κατοχυρώσεως μιας εφευρέσεως με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας που

απορρέουν από το ισχύον δίκαιο των κρατών μελών. Επομένως, η οδηγία αυτή εμπίπτει στην αρμοδιότητα εναρμονίσεως την οποία διαθέτει η Κοινότητα στον τομέα της πνευματικής ιδιοκτησίας βάσει του άρθρου 100 Α της Συνθήκης.

- 12 Με τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, το αιτούν προβάλλει, κυρίως, παραβίαση της αρχής της επικουρικότητας του άρθρου 3 Β της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 5 ΕΚ). Πράγματι, δεν προκύπτει ότι οι επιδιωκόμενοι από την οδηγία σκοποί μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο απ' ό,τι σε επίπεδο κρατών μελών. Επικουρικώς, το καθού προβάλλει έλλειψη αιτιολογίας της οδηγίας, κατά παράβαση του άρθρου 190 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 253 ΕΚ), όσον αφορά τη συμφωνία της προς το άρθρο 3 Β. Η αιτιολογία που περιέχει συναφώς η οδηγία δεν είναι επαρκής, ειδικά όσον αφορά τον σκοπό της, που έγκειται στη διασαφήνιση της έννομης προστασίας των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων, λαμβανομένης υπόψη της εναρμονίσεως της νομοθεσίας των κρατών μελών που έχει ήδη επιτευχθεί με τη σύμβαση του Μονάχου.
- 13 Τα καθών διατείνονται ότι η αρχή της επικουρικότητας δεν έχει εφαρμογή σε μια αποκλειστική αρμοδιότητα της Κοινότητας, όπως είναι η αρμοδιότητα εναρμονίσεως που απορρέει από το άρθρο 100 Α της Συνθήκης. Εν πάση περιπτώσει, ο αναγόμενος στην εναρμόνιση σκοπός δεν μπορεί να υλοποιηθεί επαρκώς με τη δράση των κρατών μελών. Η αιτιολόγηση της οδηγίας ως προς το σημείο αυτό εκφράζεται σαφώς στην τρίτη, πέμπτη, έκτη, έβδομη και ένατη αιτιολογική της σκέψη.
- 14 Κατά τον τρίτο λόγο ακυρώσεως, η οδηγία παραβιάζει την κοινοτική αρχή της ασφάλειας δικαίου, καθόσον δημιουργεί νέα αβεβαιότητα όσον αφορά την προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων, αντίθετα προς τον προβαλλόμενο σκοπό της, που έγκειται στην εξάλειψη της υφιστάμενης αβεβαιότητας. Πράγματι, η οδηγία παρέχει στις αρμόδιες εθνικές αρχές διακριτική ευχέρεια για την υλοποίηση αρχών που έχουν διατυπωθεί κατά τρόπο γενικό και επιδεικτικό αμφισημίας. Επιπλέον, η σχέση μεταξύ ορισμένων από αυτές τις διατάξεις είναι ασαφής, ιδίως όσον αφορά τη δυνατότητα κατοχυρώσεως των φυτικών ποικιλιών με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

- 15 Όσον αφορά το υπέρμετρο περιθώριο κινήσεων που αφήνει η οδηγία στις εθνικές αρχές, ιδίως για τον χειρισμό της εξαιρέσεως που ανάγεται στη δημόσια τάξη και στα χρηστά ήθη, τα καθόν φρονούν ότι η χρήση γενικών εκφράσεων συνάδει απόλυτα με την ουσία μιας οδηγίας, που έγκειται στο να αφήνει στα κράτη μέλη ελευθερία όσον αφορά τον τύπο και τα μέσα υλοποίησής της. Επιπλέον, εν προκειμένω, αντίθετα προς τις προϋφιστάμενες ρυθμίσεις, η οδηγία παρέχει κατευθυντήριες αρχές για την ερμηνεία των εννοιών που περιέχει. Όσον αφορά τη δυνατότητα κατοχυρώσεως με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας των φυτικών ποικιλιών, δεν παρατηρείται καμία ασάφεια στη διάρθρωση μεταξύ των επίμαχων διατάξεων, όπως αυτές επεξηγούνται στις αιτιολογικές σκέψεις της οδηγίας.
- 16 Ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως αφορά την παράβαση των υποχρεώσεων δημοσίου διεθνούς δικαίου που αντλούνται, αντιστοίχως, από τη Σύμβαση του Μονάχου και τη Σύμβαση για τη βιολογική ποικιλομορφία που υπογράφηκε στις 5 Ιουνίου 1992 στο Ρίο Ιανέιρο (στο εξής: σύμβαση για τη βιολογική ποικιλομορφία) και εγκρίθηκε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας με την απόφαση 93/626/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 1993 (ΕΕ L 309, σ. 1). Πρώτον, μια εφεύρεση που θεωρείται ως μη κατοχυρώσιμη με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας δυνάμει της οδηγίας θα μπορούσε πράγματι, παρά ταύτα, να εισέλθει στην έννομη τάξη των κρατών μελών μέσω ενός ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Δεύτερον, η οδηγία δεν παρέχει στα κράτη μέλη δυνατότητα συμμορφώσεως, π.χ., διά του περιορισμού των δικαιωμάτων του κατόχου του διπλώματος, προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Σύμβαση για τη βιολογική ποικιλομορφία, όσον αφορά τον δίκαιο καταμερισμό με τις αναπτυσσόμενες χώρες των γνώσεων και των πλεονεκτημάτων που προκύπτουν από τους γενετικούς πόρους.
- 17 Τα καθόν διατείνονται, πρώτον, ότι ο παράνομος χαρακτήρας κοινοτικών πράξεων δεν μπορεί να απορρέει από την παράβαση διεθνών κανόνων που δεν δεσμεύουν την Κοινότητα, είτε επειδή δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος των σχετικών συμβάσεων είτε επειδή οι κανόνες αυτοί δεν έχουν άμεσο αποτέλεσμα. Δεύτερον, φρονούν ότι οι διατάξεις των διεθνών συμβάσεων που επικαλέστηκε το αιτούν ουδόλως μπορούν να θεωρηθούν ασυμβίβαστες προς τις υποχρεώσεις που επιβάλλει η οδηγία στα κράτη μέλη.
- 18 Κατά τον πέμπτο λόγο ακυρώσεως, η οδηγία, καθόσον προσβάλλει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, συνιστά παράβαση της υποχρεώσεως των κοινοτικών οργάνων να

σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα. Πράγματι, η μετατροπή της ανθρώπινης ζώσας ύλης σε αντικείμενο, την οποία επάγεται η δυνατότητα κατοχυρώσεως με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μεμονωμένων στοιχείων του ανθρωπίνου σώματος, προσβάλλει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, τούτο δε κατά μείζονα λόγο καθόσον δεν προβλέπεται κανένα μέτρο προοριζόμενο να διασφαλίζει την περίσκεψη συναφώς, όπως θα ήταν η έγκριση εκ μέρους του δότη, και καθόσον καμία διάταξη δεν επιτρέπει στον ασθενή να αρνηθεί να υποβληθεί σε αγωγή που συνεπάγεται τη χρήση υλικών που έχουν παραχθεί με βιοτεχνολογικά μέσα.

- 19 Τα καθόν διατείνονται ότι η οδηγία λαμβάνει υπόψη τις θεωρήσεις ηθικής τάξεως τις οποίες αναφέρει το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, ιδίως καθόσον αποκλείει τη δυνατότητα κατοχυρώσεως με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ορισμένων μεθόδων που αφορούν τον άνθρωπο. Επιπλέον, κάθε χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε σχέση με ουσίες ανθρώπινης προελεύσεως δεν προσβάλλει αυτομάτως την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, όπως δέχθηκε, μεταξύ άλλων, η ομάδα συμβούλων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δεοντολογία της βιοτεχνολογίας, με την από 25 Σεπτεμβρίου 1996 γνώμη της. Όσον αφορά, τέλος, το δικαίωμα των προσώπων να διαθέτουν το σώμα τους, η οδηγία ουδόλως θίγει τις τυχόν εφαρμοστέες σε εθνικό επίπεδο διατάξεις στον τομέα αυτό.
- 20 Με τον έκτο λόγο ακυρώσεως, το αιτούν υποστηρίζει ότι η πρόταση της Επιτροπής που εξετάστηκε από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εκδόθηκε κατά παράβαση των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 100 Α της Συνθήκης και 189 Β, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρου 251, παράγραφος 2, ΕΚ), καθόσον κανένα στοιχείο παρασχεθέν στο Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο ή στο Δικαστήριο δεν επιτρέπει να επαληθευθεί ότι τηρήθηκε η θεμελιώδης τυπική απαίτηση που ανάγεται στη συλλογικότητα των διαβουλεύσεων της Επιτροπής.
- 21 Τα καθόν διατείνονται ότι τηρήθηκαν όλες οι τυπικές και διαδικαστικές απαιτήσεις που προηγούνται της εκδόσεως της οδηγίας και ότι το αιτούν δεν προσκόμισε κανένα συγκεκριμένο στοιχείο ικανό να δημιουργήσει αμφιβολίες όσον αφορά το κύρος της πράξεως που εκδόθηκε με τη διαδικασία της συναποφάσεως από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Επί του επείγοντος

- 22 Το αιτούν υποστηρίζει ότι η υποχρέωση μεταφοράς της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο το αργότερο μέχρι τις 30 Ιουλίου 2000 προκαλεί σοβαρή ζημία, η οποία δεν μπορεί να επανορθωθεί σε περίπτωση ευδοκιμήσεως της προσφυγής του ακυρώσεως.
- 23 Πρώτον, ενόψει του θεμελιώδους χαρακτήρα των αντιρρήσεων που προβλήθηκαν κατά της οδηγίας, δεν μπορεί να αναμένεται από τον Ολλανδό νομοθέτη να μεταφέρει την οδηγία αυτή στο εσωτερικό δίκαιο θεσπίζοντας και θέτοντας σε ισχύ εθνικές νομοθετικές διατάξεις.
- 24 Δεύτερον, άπαξ και η οδηγία μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο των Κάτω Χωρών, θα χορηγηθούν διπλώματα ευρεσιτεχνίας για ορισμένες εφευρέσεις των οποίων η κατοχύρωση με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας δεν είναι δυνατή σήμερα ούτε είναι, εξάλλου, ευκαταία κατά το αιτούν. Σε περίπτωση ακυρώσεως της οδηγίας, τα μέτρα περί μεταφοράς της στο εσωτερικό δίκαιο των Κάτω Χωρών θα ανακληθούν, ανάκληση η οποία δεν απαιτείται από το κοινοτικό δίκαιο, πλην όμως αποτελεί τη λογική συνέπεια της ασκήσεως εκ μέρους του Βασιλείου των Κάτω Χωρών προσφυγής ακυρώσεως κατά της οδηγίας αυτής ενώπιον του Δικαστηρίου.
- 25 Υπ' αυτές τις συνθήκες, αν τα ήδη χορηγηθέντα διπλώματα ευρεσιτεχνίας ετίθεντο υπό αμφισβήτηση, η προστασία την οποία οι κάτοχοί τους θεωρούσαν ότι μπορούσαν να επικαλεστούν και βάσει της οποίας είχαν αποφασίσει να προβούν σε επενδύσεις δεν θα ήταν πλέον εξασφαλισμένη, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί μια έλλειψη ασφάλειας δικαίου η οποία δεν μπορεί να γίνει δεκτή.
- 26 Αν, αντιθέτως, τα ήδη χορηγηθέντα διπλώματα ευρεσιτεχνίας δεν ετίθεντο υπό αμφισβήτηση, η κατάσταση αυτή θα συνιστούσε άνιση μεταχείριση σε βάρος των μεταγενέστερων της δικαστικής αποφάσεως περί ακυρώσεως βιοτεχνολογικών εφευρέσεων. Επιπλέον, στην περίπτωση αυτή, το αιτούν θα έπρεπε να αποδεχθεί το γεγονός ότι, παρά τις αντιρρήσεις του, βιολογικά τροποποιημένα ζώα ή φυτά προστατεύονται με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

- 27 Εκ προοιμίου, τα καθών επισημαίνουν τον εξαιρετικά ασαφή χαρακτήρα των ισχυρισμών του αιτούντος και υποστηρίζουν ότι δεν έχει αποδειχθεί η ύπαρξη πραγματικού κινδύνου σοβαρής και ανεπανόρθωτης ζημίας.
- 28 'Όσον αφορά τις αντιρρήσεις που διατύπωσε κατ' αρχήν το αιτούν, το Κοινοβούλιο φρονεί ότι τέτοιες αντιρρήσεις, πολιτικής ή ηθικής φύσεως, δεν μπορούν να εξομωθούν προς σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία.
- 29 'Όσον αφορά τη φερόμενη συγκεκριμένη ζημία, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τονίζουν, πρώτον, ότι η αίτηση δεν παρέχει καμία διευκρίνιση όσον αφορά την εφαρμοστέα ολλανδική νομοθεσία. Δεν αναφέρεται σε ποιο βαθμό η οδηγία βαίνει πέραν των εν ισχύι διατάξεων της ολλανδικής νομοθεσίας. Κατά το Συμβούλιο, από τις πληροφορίες που παρέσχε η Ολλανδική Κυβέρνηση στη Βουλή των Αντιπροσώπων προκύπτει ότι η μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο δεν μεταβάλλει θεμελιωδώς το εν ισχύι σήμερα κριτήριο της δημοσίας τάξεως και των χρηστών ηθών. Ομοίως, δεν παρασχέθηκε καμία πληροφορία όσον αφορά τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας που χορηγεί το ολλανδικό συμβούλιο περί διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για βιολογικά υλικά ή για μεθόδους με τις οποίες δημιουργούνται βιολογικά υλικά ούτε όσον αφορά τα πολυάριθμα ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας που ισχύουν στις Κάτω Χώρες στον τομέα των βιοτεχνολογιών.
- 30 Δεύτερον, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αμφισβητούν τον ισχυρισμό ότι η ενδεχόμενη ακύρωση της οδηγίας θα έχει τις συνέπειες που προβάλλει το αιτούν όσον αφορά τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας που θα έχουν ενδεχομένως χορηγηθεί εν τω μεταξύ βάσει της νομοθεσίας για τη μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο. Αφενός, ακόμη και σε περίπτωση ακυρώσεως της οδηγίας, το κοινοτικό δίκαιο δεν απαιτεί οπωσδήποτε την ανάκληση της εθνικής νομοθεσίας, οπότε δεν θα υπάρξουν προβλήματα νομικής αστάθειας. Αφετέρου, ακόμη και σε περίπτωση ανακλήσεως της εθνικής νομοθεσίας, το κοινοτικό δίκαιο δεν απαιτεί ούτε την ανάκληση των ήδη χορηγηθέντων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

- 31 Τα καθόν τονίζουν, επιπλέον, ότι η αίτηση αναστολής εκτελέσεως δεν παρέχει καμία συγκεκριμένη ένδειξη όσον αφορά τις αιτήσεις που θα μπορούσαν να θιγούν από την προσφυγή ακυρώσεως, ιδίως δε τις αιτήσεις που εκκρεμούν ήδη ενώπιον του ολλανδικού συμβουλίου περί διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε σχέση με εφευρέσεις των οποίων η δυνατότητα κατοχυρώσεως με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας δεν είναι ευκατὰ κατά το αιτούν. Κατά το Συμβούλιο, ο αριθμός των αιτήσεων χορηγήσεως διπλώματος ευρεσιτεχνίας που τελούν υπό εξέταση δεν μπορεί παρά να είναι περιορισμένος. Οι αιτήσεις που θα κατατεθούν μετά τις 30 Ιουλίου 2000 δεν θα πρέπει να ληφθούν υπόψη, δεδομένου ότι η προθεσμία χορηγήσεως διπλώματος ευρεσιτεχνίας ανέρχεται σε 18 με 24 μήνες.
- 32 Κατά τα λοιπά, τα καθόν διατείνονται ότι το Βασίλειο των Κάτω Χωρών δεν μπορεί να επικαλεστεί τη ζημία που θα προκαλέσει ενδεχομένως η ανάκληση των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που θα έχουν χορηγηθεί βάσει της νομοθεσίας περί μεταφοράς της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, αφού δεν πρόκειται για ατομική σε σχέση με αυτό ζημία. Πράγματι, πρόκειται για ζημία την οποία υφίσταται περιορισμένη μόνον ομάδα ιδιωτών και όχι για ζημία που θίγει ολόκληρο τομέα της οικονομίας του. Η εν λόγω ζημία δεν είναι ανεπανόρθωτη, αφού οι ζημιωθέντες επιχειρηματίες θα μπορούν να ασκήσουν αγωγή με αίτημα την αποκατάσταση της ζημίας που ενδεχομένως υπέστησαν.
- 33 Τέλος, όσον αφορά την άνιση μεταχείριση που θα μπορούσε να υφίσταται μεταξύ των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων ανάλογα με την ημερομηνία τους, το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι πρόκειται για τη φυσιολογική συνέπεια κάθε νομοθετικής τροποποίησης και ότι η άνιση αυτή μεταχείριση ουδόλως θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως απαγορευόμενη δυσμενής διάκριση καταλογιστέα στις ολλανδικές αρχές.

Επί της σταθμίσεως των συμφερόντων

- 34 Το αιτούν διατείνεται ότι η στάθμιση των εμπλεκόμενων συμφερόντων κλίνει υπέρ της χορηγήσεως της αιτουμένης αναστολής, δεδομένου ότι τα αποτελέσματα της αναστολής αυτής είναι σχετικώς περιορισμένα.

- 35 Είναι βέβαια αληθές ότι, σε περίπτωση αναστολής της εκτελέσεως της οδηγίας στις Κάτω Χώρες, δεν θα μπορούν να τύχουν της προστασίας του διπλώματος ευρεσιτεχνίας στις Κάτω Χώρες οι βιοτεχνολογικές εφευρέσεις που έχουν ως αντικείμενο ένα προϊόν που αποτελείται από βιολογικό υλικό ή περιέχει βιολογικό υλικό ή που συνίσταται σε μέθοδο για την παραγωγή, επεξεργασία ή χρησιμοποίηση βιολογικού υλικού. Ωστόσο, η έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων σε άλλα κράτη μέλη και η δυνατότητα να καταστούν εκεί αποδοτικές οι επενδύσεις δεν θα θιγούν, όπως δεν θα θιγεί ούτε η δυνατότητα υποβολής αιτήσεως για τη χορήγηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας για τέτοιες εφευρέσεις. Δεν θα δημιουργηθεί εμπόδιο ούτε για τις εισαγωγές στις Κάτω Χώρες προϊόντων που προστατεύονται σε άλλα κράτη μέλη με διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Τέλος, οι εξαγωγές προς τα άλλα κράτη μέλη εμπορευμάτων που έχουν νομίμως παραχθεί στις Κάτω Χώρες δεν θα θιγούν τα χορηγηθέντα εντός των κρατών αυτών βιοτεχνολογικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας.
- 36 Επιπλέον, το αιτούν τονίζει ότι, εν πάση περιπτώσει, στις 30 Ιουλίου 2000, η οδηγία δεν θα έχει ακόμη μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο πολλών κρατών μελών, οπότε η αναστολή εκτελέσεώς της έναντι του Βασιλείου των Κάτω Χωρών ουδόλως θα θίξει ένα ομοιόμορφο σύστημα που θα ισχύει σε όλα τα άλλα κράτη μέλη.
- 37 Τα καθών φρονούν ότι η στάθμιση των συμφερόντων αποκλείει τη χορήγηση της αιτουμένης αναστολής. Αφενός, η αναστολή αυτή δεν είναι αναγκαία προς αποφυγή της επελεύσεως σοβαρής και ανεπανόρθωτης ζημίας σε βάρος του αιτούντος. Αφετέρου, η αναστολή αυτή θα είχε, αφεαυτής, σημαντικές αρνητικές συνέπειες. Θα δημιουργούσε νομική ανασφάλεια για όλους τους ενδιαφερομένους, είτε πρόκειται για τις δημόσιες αρχές είτε για ιδιώτες, και θα μπορούσε να έχει ως συνέπεια την απόρριψη αιτήσεων χορηγήσεως διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας εντός των Κάτω Χωρών κατά την οικεία περίοδο, γεγονός που θα μπορούσε να αποθαρρύνει πολυάριθμες επενδύσεις στον τομέα αυτόν. Επίσης, θα συνεπαγόταν την αναβολή της εγκαθιδρύσεως της εσωτερικής αγοράς, λαμβανομένων υπόψη, ιδίως, των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που θα προκαλούσε.
- 38 Όσον αφορά τον ισχυρισμό του αιτούντος ότι τα κράτη μέλη θα καθυστερήσουν όσον αφορά τη μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό τους δίκαιο, το Συμβούλιο αναφέρει ότι ένα κράτος μέλος έχει ήδη προβεί στη μεταφορά της στο εσωτερικό δίκαιο και ότι πέντε άλλα κράτη μέλη θα το πράξουν, ως φαίνεται, εμπροθέσμως. Επιπλέον, στο πλαίσιο του ισχυρισμού αυτού δεν λαμβάνεται υπόψη το ενδεχόμενο άμεσο αποτέλεσμα ορισμένων διατάξεων της οδηγίας.

Εκτίμηση

- 39 Κατά τα άρθρα 242 ΕΚ και 243 ΕΚ, το Δικαστήριο μπορεί, αν κρίνει ότι επιβάλλεται από τις περιστάσεις, να διατάξει την αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλομένης πράξεως ή να διατάξει τα αναγκαία προσωρινά μέτρα στις υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιόν του.
- 40 Το άρθρο 83, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας απαιτεί να προσδιορίζουν οι αιτήσεις που στηρίζονται στα άρθρα 242 ΕΚ ή 243 ΕΚ το αντικείμενο της διαφοράς, τα περιστατικά από τα οποία προκύπτει το επείγον της υποθέσεως, καθώς και τους πραγματικούς και νομικούς ισχυρισμούς που δικαιολογούν, εκ πρώτης όψεως, τη λήψη του προσωρινού μέτρου το οποίο ζητείται.
- 41 Κατά πάγια νομολογία, η αναστολή εκτελέσεως και τα άλλα προσωρινά μέτρα μπορούν να διαταχθούν από τον δικάζοντα κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή αν έχει αποδειχθεί ότι η λήψη τους δικαιολογείται εκ πρώτης όψεως (*fumus boni juris*) βάσει των προσβαλλομένων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών και ότι τα μέτρα αυτά είναι επείγοντα, υπό την έννοια ότι είναι αναγκαίο, προκειμένου να αποφευχθεί σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία των συμφερόντων του αιτούντος, να διαταχθούν και να παραγάγουν τα αποτελέσματά τους πριν από την έκδοση της αποφάσεως επί της κυρίας δίκης (διάταξη της 21ης Μαρτίου 1997, C-110/97 R, Κάτω Χώρες κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1997, σ. I-1795, σκέψη 24). Ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων προβαίνει, επίσης, κατά περίπτωση, στη στάθμιση των εμπλεκομένων συμφερόντων.
- 42 Στην υπό κρίση υπόθεση, το επείγον που επικαλείται το αιτούν ανάγεται στον θεμελιώδη χαρακτήρα των αντιρρήσεων που προκαλεί στις Κάτω Χώρες το περιεχόμενο της οδηγίας καθώς και στη νομική ανασφάλεια που θα απέρρρεε, εν γένει, για την ολλανδική έννομη τάξη καθώς και, ειδικά, για ορισμένους κατόχους διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας από τη μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο πριν αποφανθεί το Δικαστήριο επί της προσφυγής ακυρώσεως.
- 43 Όσον αφορά, πρώτον, τους ισχυρισμούς που αφορούν τον απαράδεκτο χαρακτήρα του περιεχομένου της οδηγίας περί της δυνατότητας κατοχυρώσεως με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας της ζώσας ύλης, πρέπει να τονιστεί ότι το ερώτημα αυτό δεν ανάγεται ευθέως στην εκτίμηση του επείγοντος χαρακτήρα της αιτουμένης αναστολής.

- 44 Πράγματι, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο σκοπός της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων δεν είναι η επανόρθωση μιας ζημίας ηθικής φύσεως, όπως η προβαλλόμενη εν προκειμένω, αλλ' η διασφάλιση της πλήρους αποτελεσματικότητας της απόφασης επί της ουσίας, ώστε να αποφευχθεί ένα κενό στη νομική προστασία που διασφαλίζει το Δικαστήριο, διότι, άλλως, διακυβεύεται η αρχή κατά την οποία η προσφυγή ακυρώσεως δεν έχει ανασταλτικό χαρακτήρα.
- 45 Η ενδεχόμενη παράβαση ιεραρχικά υπέρτερου κανόνα δικαίου, καίτοι μπορεί να θέσει ζήτημα κύρους της οδηγίας, δεν μπορεί να αποτελεί, αφεαυτής, απόδειξη της σοβαρότητας και του ανεπανόρθωτου χαρακτήρα ενδεχομένης ζημίας [βλ. διάταξη της 25ης Ιουνίου 1998, C-159/98 P(R), Ολλανδικές Αντίλλες κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1998, σ. I-4147, σκέψη 62]. Δεν αρκεί ο αφηρημένος ισχυρισμός ότι θίγονται θεμελιώδη δικαιώματα για να αποδειχθεί ότι η ζημία που θα μπορούσε να προκύψει θα είναι κατ' ανάγκην ανεπανόρθωτη [βλ. διάταξη της 15ης Απριλίου 1998, C-43/98 P(R), Camar κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1998, σ. I-1815, σκέψη 47].
- 46 Ακολούθως, όσον αφορά τη συνολική προσβολή της ασφάλειας δικαίου στις Κάτω Χώρες, το αιτούν εκθέτει ότι μια τέτοια έλλειψη ασφάλειας δικαίου δεν μπορεί να θεραπευθεί παρά μόνο με την αναστολή εκτελέσεως της οδηγίας έως ότου εκδοθεί η απόφαση επί της ουσίας, ανεξαρτήτως του αν η αναστολή θα χορηγηθεί εν γένει ή αποκλειστικά για τις Κάτω Χώρες. Όσον αφορά το τελευταίο αυτό ζήτημα, ο εκπρόσωπος του Βασιλείου των Κάτω Χωρών ανέφερε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι επαφίεται στην κρίση του αρμόδιου για τα ασφαλιστικά μέτρα δικαστή όσον αφορά την έκταση που πρέπει να δοθεί στην αιτούμενη αναστολή.
- 47 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι ορισμένες νομικές αβεβαιότητες είναι συμφυείς με την προσβολή ενώπιον των δικαστηρίων του σύννομου χαρακτήρα μιας πράξεως. Επιπλέον, το τίμημα για να αρθούν οι νομικές αβεβαιότητες τις οποίες προσπαθεί να αποφύγει το αιτούν δεν μπορεί παρά να είναι μια ίδιας εκτάσεως προσβολή της ασφάλειας δικαίου σε άλλα κράτη μέλη και, ειδικότερα, σε εκείνα που προέβησαν ήδη στη μεταφορά της οδηγίας στην εσωτερική τους έννομη τάξη, τούτο δε ανεξαρτήτως της εκτάσεως που θα δοθεί σε μια ενδεχόμενη αναστολή εκτελέσεως της οδηγίας.

- 48 Επομένως, οι γενικές θεωρήσεις σχετικά με την ασφάλεια δικαίου που διατύπωσε το αιτούν δεν αρκούν για να αποδείξουν το επείγον της αναστολής εκτελέσεως της οδηγίας.
- 49 Τέλος, πρέπει να εξεταστούν οι συγκεκριμένες ζημιές που αναφέρονται στο δικόγραφο της αιτήσεως, ήτοι οι συνέπειες που θα απέρρααν από τη χορήγηση, από της μεταφοράς της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για ζώντες οργανισμούς, για τους οποίους σήμερα η ολλανδική νομοθεσία δεν δέχεται ότι είναι επιδεκτικοί κατοχυρώσεως με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, αν η οδηγία έπρεπε ακολουθώτως να ακυρωθεί.
- 50 Συναφώς, πρέπει εκ προοιμίου να υπομνηστεί ότι στον διάδικο που προβάλλει σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία εναπόκειται να αποδείξει την ύπαρξή της [βλ., υπ' αυτήν την έννοια, διάταξη της 18ης Νοεμβρίου 1999, C-329/99 P(R), Pfizer Animal Health κατά Συμβουλίου, Συλλογή σ. I-8343, σκέψη 75].
- 51 Μολονότι είναι ακριβές ότι, για την απόδειξη της υπάρξεως μιας τέτοιας ζημίας, δεν απαιτείται οπωσδήποτε να αποδεικνύεται η επέλευση της ζημίας με απόλυτη βεβαιότητα αλλά αρκεί να πιθανολογείται επαρκώς, γεγονός παραμένει ότι ο αιτών οφείλει να αποδείξει τα πραγματικά περιστατικά επί των οποίων στηρίζεται η πιθανολόγηση αυτής της σοβαρής και ανεπανόρθωτης ζημίας [διάταξη της 14ης - Δεκεμβρίου 1999, C-335/99 P(R), HFB κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή σ. I-8705, σκέψη 67].
- 52 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, τόσο με τη γραπτή του αίτηση όσο και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το αιτούν δεν απέδειξε ότι η φερόμενη ζημία δεν ήταν απλώς υποθετική, ότι ήταν επαρκώς σοβαρή, από ποιοτικής ή ποσοτικής απόψεως, και ότι ήταν ανεπανόρθωτη.

- 53 Όσον αφορά τις αιτήσεις χορηγήσεως διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που εκκρεμούν τώρα ενώπιον του ολλανδικού συμβουλίου περί διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, το αιτούν δεν παρέσχε την παραμικρή συγκεκριμένη ένδειξη περί της υπάρξεως και του αριθμού των αιτήσεων που αφορούν εφευρέσεις σχετικές με ζώα ή φυτά που δεν μπορούν να κατοχυρωθούν με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας βάσει της εν ισχύ ολλανδικής νομοθεσίας, αλλά θα μπορούσαν να κατοχυρωθούν δυνάμει των διατάξεων της οδηγίας.
- 54 Όσον αφορά τις αιτήσεις της ίδιας φύσεως που θα μπορούσαν να υποβληθούν μετά τις 30 Ιουλίου 2000, το αιτούν ανέφερε ότι, κατ' αρχήν, δεν θα οδηγούσαν σε δημοσίευση παρά μόνον εντός προθεσμίας 18 περίπου μηνών, η οποία αρκεί ώστε να αρθεί οποιοσδήποτε επικείμενος χαρακτήρας της ζημίας που θα μπορούσε ενδεχομένως να προκύψει.
- 55 Βέβαια, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το αιτούν υποστήριξε ότι οι αιτήσεις αυτές μπορούσαν να παράγουν έννομα αποτελέσματα από της ημερομηνίας καταθέσεώς τους, δεδομένου ότι ο αιτών τυγχάνει ήδη ορισμένης προστασίας κατά την περίοδο αυτή και μπορεί ήδη να χορηγήσει άδεια εκμεταλλεύσεως του διπλώματος ευρεσιτεχνίας του οποίου ζητεί τη χορήγηση. Ωστόσο, βάσει μιας πρώτης αναλύσεως, φαίνεται ότι τα αποτελέσματα αυτά εξακολουθούν να εξαρτώνται από την υπαρξη θετικής τελικής αποφάσεως της αρμόδιας αρχής.
- 56 Ο ανεπανόρθωτος χαρακτήρας της ζημίας που θα μπορούσαν να υποστούν οι κάτοχοι των επίμαχων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας είναι επίσης αμφίβλος. Πράγματι, η ζημία αυτή, αν συγκεκριμενοποιηθεί σε περίπτωση ακυρώσεως της οδηγίας, θα περιορίζεται, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, σε οικονομικές ζημίες, οι οποίες θα μπορούσαν, κατά περίπτωση, να αποτελέσουν αντικείμενο χρηματικής αποζημιώσεως.
- 57 Επιπλέον, όπως ορθώς υποστήριξαν τα καθών και η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι ολλανδικές αρχές μπορούν να θεσπίσουν διατάξεις αποτρέπουσες την επέλευση των φερομένων ζημιών.

- 58 Πράγματι, όπως παραδέχθηκε ο εκπρόσωπος του Βασιλείου των Κάτω Χωρών κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι ολλανδικές αρχές έχουν τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της μεταφοράς της οδηγίας στην ολλανδική έννομη τάξη, να προβλέψουν μηχανισμούς, όπως είναι η χορήγηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που συνοδεύονται από αναβλητικές ή διαλυτικές αιρέσεις, οι οποίες καθιστούν δυνατή την πρόληψη των ζημιών που θα μπορούσαν να προκύψουν για τους κατόχους ορισμένων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε περίπτωση ακυρώσεως της οδηγίας.
- 59 Το αιτούν παραδέχθηκε επίσης ότι, σε περίπτωση ακυρώσεως της οδηγίας, οι ολλανδικές αρχές έχουν τη δυνατότητα να θεσπίσουν νομικά μέτρα επιτρέποντα την ακύρωση των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που θα είχαν χορηγηθεί βάσει της ολλανδικής νομοθεσίας περί μεταφοράς της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο.
- 60 Επομένως, οι ολλανδικές αρχές μπορούν να αμβλύνουν οι ίδιες τα μειονεκτήματα που προβάλλουν στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας για να αποδείξουν την ύπαρξη σοβαρής και ανεπανόρθωτης ζημίας.
- 61 Σε τούτο δεν μπορεί να αντιταχθεί ότι η θέση σε εφαρμογή τέτοιων εθνικών μέτρων από την 30ή Ιουλίου 2000 δεν είναι πλέον δυνατή, επειδή προϋποθέτει τη θέσπιση νομοθετικών διατάξεων. Πράγματι, αφενός, δεν αμφισβητήθηκε ότι τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να θεσπιστούν το αργότερο κατά την πραγματική μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο και, αφετέρου, το αιτούν δεν μπορεί να επικαλεστεί την καθυστέρηση στην εκτέλεση των υποχρεώσεων που υπέχει από το κοινοτικό δίκαιο για να αποδείξει την ύπαρξη σοβαρής και ανεπανόρθωτης ζημίας η οποία δικαιολογεί την αναστολή εκτελέσεως της οδηγίας υπέρ αυτού.
- 62 Κατά τα λοιπά, το γεγονός ότι η θέσπιση και η έναρξη ισχύος των μέτρων που διασφαλίζουν τη μεταφορά της οδηγίας στο ολλανδικό δίκαιο δεν φαίνονται

δυνατές στο εγγύς μέλλον, λαμβανομένου υπόψη του παρόντος σταδίου της διαδικασίας ενώπιον των εθνικών αρχών καθώς και της λεπτής φύσεως του ζητήματος, από πολιτικής απόψεως, συνιστά ένα άλλο στοιχείο που συμβάλλει στο να καταστεί ακόμη πιο υποθετική η προβαλλόμενη ζημία των κατόχων ορισμένων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Πράγματι, όπως εκτέθηκε στη γραπτή αίτηση του αιτούντος, για την επέλευση της ζημίας αυτής θα πρέπει να θεωρηθεί ως δεδομένη η προγενέστερη μεταφορά της οδηγίας στο ολλανδικό δίκαιο.

- 63 Οι θεωρήσεις περί του ενδεχομένου αμέσου αποτελέσματος της οδηγίας, που διατύπωσε το αιτούν για πρώτη φορά κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, δεν αρκούν για να δικαιολογήσουν μια διαφορετική εκτίμηση. Έλλειψει αδιάσειστα αποδεδειγμένης επιχειρηματολογίας, το ζήτημα του ενδεχομένου αμέσου αποτελέσματος ορισμένων διατάξεων της οδηγίας δεν μπορεί να εξεταστεί άμεσα στο πλαίσιο διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων, κατά μείζονα λόγο καθόσον δεν διευκρινίζεται η ζημία που θα μπορούσε να προκύψει ως συνέπιά του.
- 64 Επομένως, οι ισχυρισμοί του αιτούντος σχετικά με την ύπαρξη, τη σοβαρότητα και τον ανεπανόρθωτο χαρακτήρα της φερόμενης ζημίας των κατόχων ορισμένων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας αφορώντων βιοτεχνολογικές εφευρέσεις δεν αποδείχθηκαν επαρκώς ούτε με τη γραπτή αίτηση ούτε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.
- 65 Υπ' αυτές τις συνθήκες, δεν έχει αποδειχθεί το επείγον της αιτουμένης αναστολής.
- 66 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να απορριφθεί.

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

διατάσσει:

- 1) Απορρίπτει την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων.
- 2) Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Λουξεμβούργο, 25 Ιουλίου 2000.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος

G. C. Rodríguez Iglesias